

СТАНИСЛАВ ЛЕМ ДВАДЕСЕТ И ВТОРО ПЪТЕШЕСТВИЕ

Част 12 от „Звездни дневници“

Превод от полски: Лина Василева, 1984

chitanka.info

Доста работа си създадох, когато реших да подреда ценните експонати, които бях донесъл от моите пътешествия из най-загънатите кътчета на Вселената. Отдавна имах намерение да предам тази уникална по рода си колекция в музея; онзи ден уредникът ме уведоми, че подготвя за тази цел специална зала.

Не всички експонати са еднакво скъпи на сърцето ми: някои събуждат мили спомени, други припомнят зловещи и страховити събития, обаче всички те представляват в еднаква степен доказателство за автентичността на моите пътешествия.

Сред експонатите, предизвикващи най-ярки спомени, е един зъб, поставен върху малка възглавничка под похлупак; съвсем здрав е и има два корена; счупих го на приема у Октупус, владетеля на мемнозите от планетата Уртама: сервираните храни бяха превъзходни, но изключително твърди.

Почетно място в сбирката ми заема и една лула, счупена на две неравни части; падна от ракетата, когато прелитах над каменистата планета от звездното семейство Пегас. Не можах да я прежаля и затова загубих ден и половина да я търся из бездните на скалното оброчище с безчет пропасти.

След това идва едно сложено в кутийка камъче, горе-долу колкото грахово зърно. Неговата история заслужава особено внимание. Когато се насочих към Ксерузия, най-отдалечената звезда в мъглявините-близнаци NGC 887, малко надцених силите си; пътешествието продължи толкова дълго, че едва не изпаднах в депресия; най-много ме измъчваше носталгията по Земята и просто не можех да си намеря място в ракетата. Бог знае как щеше да завърши всичко това, ако на двеста шейсет и осмия ден от старта не бях усетил нещо да ме убива по лявата пета; свалих обувката и със сълзи на очи изтърсих от чорапа си камъче — парченце най-обикновен чакъл; сигурно е попаднало там още на летището, когато съм поставял крака си на първото стъпало на ракетата. Притискайки до гърдите си това мъничко, но неизмеримо близко късче от родната планета, аз долетях до целта с бодър дух. Този спомен ми е особено скъп.

До него е сложена на кадифена възглавничка обикновена тухла — изпечена от глина, с жълторозов цвят, понапукана и с един отчупен връх; ако не беше едно щастливо стечение на обстоятелствата и моята находчивост никога нямаше да се завърна от експедицията до

Мъглявината на Ловджийските кучета. Бях свикнал да си вземам тази тухла при пътешествията до най-студените райони на Космоса; обикновено я слагах за известно време в ядрения двигател, а после, добре затоплена, я пъхах преди лягане в леглото си. В горния ляв квадрат на Млечния път, там, където звездният облак на Орион се свързва със съзвездията на Стрелец, летях с малка скорост и станах свидетел на сблъскването на два гигантски метеора. Огнената експлозия в мрака така ме потресе, че се наложи да посегна към пешкира, за да си избърша челото. Съвсем бях забравил за тухлата, загъната преди това с него, и така рязко го поднесох към главата си, че едва не си пръснах черепа. Цял късмет, дето съм толкова съобразителен, та навреме си дадох сметка за опасността.

До тухлата стои дървена кутийка; в нея съм поставил джобното си ножче, верен другар в многобройните ми пътешествия. Моята привързаност към него се доказва от историята, която ще ви разкажа, защото тя действително заслужава да бъде разказана.

Напуснах Сателина в два часа следобед с ужасна хрема. Тамошният лекар, към когото се обърнах, ме посъветва да си отрежа носа — една безобидна за жителите на планетата операция, тъй като техните носове растат също като ноктите. Възмутен от това предложение, направо от кабинета му се отправих към летището, за да отлетя към такива небесни области, където медицината е по-добре развита. Цялото пътуване беше кутсузлийско. Още в самото начало, когато се бях отдалечил от планетата на не повече от деветстотин хиляди километра, чух позивните на някаква ракета и, естествено, попитах по радиото кой е там. Вместо отговор чух същия въпрос. „Ти кажи пръв“ — рекох, ядосан от неучтивостта на непознатия. „Ти кажи пръв“ — отвърна онзи. Ама само как ме подразни с това папагалско повтаряне; взех, че най-искрено му казах мнението си за неговата наглост. Той не ми остана длъжен и започнахме да се караме все по-ожесточено. Едва след петнайсетина минути, вече възмутен до дъното на душата си, аз се досетих, че няма никаква друга ракета, а гласът, който чувам, е просто ехо от моите собствени радиосигнали — те се отразяваха от повърхността на спътника на Сателина, край който тъкмо минавах. До този миг не го бях съзрял, понеже беше обърнат към мен с нощното си, затъмнено полукълбо.

След около час, когато реших да си обеля една ябълка, забелязах, че джобното ми ножче го няма. Тукатси си припомних къде го бях видял за последен път: в бюфета на летището на Сателина; сложил го бях на наклонения плот на бара и то сигурно се е плъзнало в ъгъла на пода. Така отчетливо си го представих, че бих могъл да го намеря и със затворени очи. Обърнах ракетата обратно и тук възникна известна трудност: небето искреше от примигващи светлинки, невъзможно беше да разбере къде е Сателина. Тя е една от хиляда четиристотин и осемдесетте планети, обикалящи около слънцето Ерипелаза. А повечето от тях имат по няколко спътника и това допълнително затруднява ориентирането. Изпаднал в безизходица, аз се опитах да повикам Сателина по радиото. Отговориха ми в един глас няколко десетки радиостанции — страхотна какофония. Трябва да ви кажа, че жителите на системата на Ерипелаза са колкото любознателни, толкова и непрактични: дали са името Сателина на най-малко двеста различни планети. Гледах през прозореца мириадите дребни светулки; някъде там се намираше моето джобно ножче, но вероятно по-лесно щеше да се намери игла в копа сено, отколкото нужната ми планета в този звезден мравуняк. Накрая реших да се поставя на благосклонността на случая и се понесох стремглаво към планетата, застанала точно срещу носа на ракетата.

Кацнах само след четвърт час. Летището приличаше досущ на онова, от което бях стартирал в четиринайсет часа; доволен от късмета си, тръгнах веднага към бюфета. Но какво беше моето разочарование, когато и най-обстойните търсения не дадоха резултат. Размислих и дойдох до извода, че или го е взел някой, или се намирам на свършено друга планета. Поразпитах местните жители и се убедих в правотата на второто предположение. Намирах се на Андригона — стара, овехтяла и разпадаща се планета, която отдавна би трябвало да бъде изтеглена от обръщение, обаче никой не го е грижа, щом е разположена далече от главните космически маршрути. В космодрума ме попитаха коя Сателина търся, защото планетите с това име са номерирани. Хайде сега! За нищо на света не можех да си спомня верния номер. В същото време на летището пристигнаха местните власти, уведомени от ръководството на летището, за да ме приветствуват с „добре дошъл“.

Този ден андригоните имаха голям празник — във всички училища се провеждаха зрелостни изпити. Един от представителите на правителството ме попита дали не бих искал да увелича тържествеността на събитието с присъствието си. След това гостоприемно посрещане не можех да откажа. Направо от летището потеглихме за града с пидлак (пидлаците са големи, безкраки влечуги, приличащи на змии, които на планетата се използват широко като ездитни животни). Представителят на правителството ме представи на многобройните младежи и учители като високоуважаван гост от планетата Земя. Учителите ми предложиха да заема почетното място до жертвата (вид маса) и прекъснатият изпит продължи. Възбудени от моето присъствие, учениците заекваха, объркваха се, но аз им вдъхвах кураж със сърдечната си усмивка, а на този и онзи дори поподсказах верния отговор и така ледът бързо, се стопи. Но ето че пред изпитната комисия застана един млад андригон, обрасъл с такива красиви въздриди (вид строиди, използвани тук за облекло), каквито отдавна не бях виждал, и започна да отговаря на въпросите с рядко срещано красноречие и изразителност. Приятно ми беше да го слушам — установих, че равнището на научните познания тук е доста високо.

Неочаквано екзаминаторът попита:

— Можете ли да докажете защо на Земята не може да съществува живот?

Младежът се поклони леко и пристъпи към изчерпателни, логично изградени разсъждения, с които доказваше неопровержимо, че по-голямата част от повърхността на Земята е покрита със студени, дълбоки акватории, чиято температура се поддържа около нулата от постоянно плаващите в тях айсберги; че не само полюсите, но и районите около тях са сковани от ужасен вечен мраз и че през половината година там господства безкрайна нощ; че, както ясно се вижда през астрономическите уреди, дори в районите с по-топъл климат сушата е покрита през няколко месеца от годината със замръзнала водна пара, така нареченият сняг, който покрива с дебел слой планините и равнините; че големият спътник на Земята — Луната, предизвиква на нея приливни и отливни вълни, а те от своя страна оказват ерозиращо влияние; че с помощта на най-мощни телескопи може да се види колко често грамадни територии от планетата потъват в мрак под покрива на облаците; че в атмосферата

възникват кошмарни циклони, тайфуни и бури, а всички тези особености, взети заедно, напълно изключват възможността на планетата да съществува живот в каквато и да било форма. „А ако — завърши със звучен глас младият андригон, — някакви същества се опитват да кацнат на Земята, те биха загинали незабавно, смазани от огромното налягане, което на морското равнище е един килограм на квадратен сантиметър, тоест, 760 милиметра живачен стълб.“

Изчерпателният отговор бе посрещнат с всеобщо одобрение от комисията. Аз се бях вцепенил от изумление; доста дълго не можах да дойда на себе си и едва когато екзаминаторът мина към следващия въпрос, възкликнах:

— Много се извинявам, високоуважаеми андригони, но... но аз произхождам именно от Земята. Вероятно не се съмнявате, че съм живо същество, а освен това чухте как бях представен?

Възцари се неловко мълчание. Учителите бяха дълбоко засегнати от нетактичното ми обаждане и едва сдържаха гнева си; младите, които като всички младежи скриваха по-трудно от възрастните чувствата си, ме гледаха с нескривана неприязън. Най-сетне екзаминаторът рече:

— Извини ме, господин пришълец, но не поставяш ли на твърде тежко изпитание нашето гостоприемство? Нима не те удовлетвори достатъчно фактът, че беше допуснат до Високата матурална жертва? Не ти ли стигна това, та изискваш специално за теб да променяме... училищните програми?!

— Но как?... На Земята наистина има живот?

— Ако действително беше така — екзаминаторът ме гледаше така, сякаш бях прозрачен, — това би било грешка на природата.

Приех тези думи за оскърбление по адрес на родната ми планета. Без да се сбогувам с никого, си тръгнах незабавно, качих се на първия срещнат пидлак, пристигнах на летището, изтърсих от обувките си праха на Андригона и полетях да търся изгубеното си ножче.

Кацнах последователно на петте планети от групата Линденблад, на планетите на стереопропите и мелацианите, на седемте големи небесни тела от планетарното семейство на слънцето Касиопея; посетих Остерилия, Аверанция, Мелтония, Латернида, всички ръкави на голямата Спирална мъглявина в Андромеда, системите на Плезиомах, Гастрокланций, Еутрема, Сименофора и Паралбида;

следващата година претърсих методично околностите на всички звезди на Сапона и Меленвага, както и планетите Еритродония, Ареноида, Еодоция, Артенурия и Строглон с осемнадесетте му луни, понякога толкова малки, че се чудех къде да поставя ракетата. На Малката мечка не можах да кацна — беше в ревизия; после дойде ред на Цефеида и Арденида и направо отпуснах безпомощно ръце, когато по погрешка кацнах за втори път на Линденблад. Но не се признах за победен, и, както подобава на истински изследовател, продължих нататък. След три седмици забелязах планета, която поразително приличаше на мечтаната Сателина. Сърцето ми заби бързо-бързо. Започнах да я обикалям по стесняваща си спирала, но напразно се взирах за онова летище. Вече бях решил да потегля обратно в космическия безкрай. Не щеш ли, забелязах една дребна фигурка, която отдолу ми даваше някакви знаци. Угасих двигателя, спуснах се бързо с планиращ полет и приземих кораба до група живописни скали с извисяваща се над тях сграда от дялан камък. Срещу мен тичаше висок старец в бяло расо на доминиканец. Той се оказа отец Лацимон, глава на всички религиозни мисии, действащи на територията на близките съзвездия с радиус шестстотин светлинни години наоколо. Там са разположени около пет милиона планети, на два милиона и четиристотин от които има разумен живот. Щом разбра какво ме е довело в тези места, отец Лацимон изрази съчувствието и радостта си от срещата, защото, както ми каза, аз съм първият човек, когото вижда от седем месеца насам.

— Свикнах с обичаите на меодрацитите, които населяват тази планета и често сам се улавям да правя чудновата грешка: река ли да се заслушам внимателно в нещо, вдигам ръце нагоре, като тях... (Известно е, че ушите на меодрацитите се намират под мишниците им.) — обясни ми той.

Отец Лацимон се оказа много гостоприемен човек. Обядвахме заедно; обядът беше само от местни ястия: дъгави пижонки в тресос, дарушени мразоли, а за десерт мяшкоти — откога не бях вкусвал такива, след което приседнахме на верандата на мисията. Лилавото слънце припичаше, птеродактилите, изобилно разселени на планетата, пееха в храстите и в следобедната тишина достопочтеният приор на доминиканците започна да споделя с мен своите грижи; оплакваше се колко трудно се работи в тези райони. Така например петорняците, жителите на горещата Антилена, които замръзват вече при 600 градуса

по Целзий, изобщо не искат да чуят да им се говори за рая; затова пък описанията на ада те посрещат с жив интерес, и то именно поради благоприятните условия — кипяща смола, пламъци, — които господствуват там. Освен това при тях всъщност не се знае кои лица биха могли да бъдат посвещавани в духовен сан, понеже на Антилена се различават пет пола; и ето ти един нелек проблем за теолозите.

Изразих съчувствието си. Отец Лацимон вдигна рамене:

— Ах, това не е нищо. За бжутите например възкресението е толкова естествена дейност, колкото, да речем, обличането на дрехите, и не можем да ги накараме да го признаят за чудо. Дартридите от Егилия нямат нито ръце, нито крака; биха могли да се кръстят само с опашка, но аз все още не мога да приема такъв жест. Чакам отговор от апостолската столица, а във Ватикана вече втора година мълчат... А да сте чували случайно за ужасната съдба на нещастния отец Орибази от нашата мисия?

Не бях чувал.

— Тогава слушайте, господине. Още първите откриватели на Уртама просто не можеха да се нарадват на нейните жители, могъщите мемнози. Широко разпространено е убеждението, че тези разумни същества са едни от най-почтените, най-добродушните, най-алтруистичните създания в целия Космос. Следователно можеше да се очаква зърното на вярата да покълне при тези условия великолепно. Изпратихме при мемнозите отец Орибази, като го провъзгласихме за епископ *in partibus infidelium*^[1]. Мемнозите приеха мисионера с разтворени обятия, по-добро отношение не можехме и да желаем. Те проявяваха към него майчински грижи, вслушваха се във всяка негова дума, четяха мислите му по очите и незабавно изпълняваха всяко негово желание, направо се опиваха от неговите проповеди — с една дума, бяха му изцяло предани. В писмата, които получавах от него, се чудеше как да се нахвали, бедничкият?

Тук отецът изтри с ръкава на расото си една сълза:

— Та тъй, той им разказал за свети Йоан, който се сдобил със святост за вечни времена, след като го сварили жив в масло, за света Агнешка, която дала главата си за вярата, за свети Себастиан, преживял кошмарни мъки, пронизан с безброй стрели, но затова пък посрещнат в рая с ангелско песнопение, за светите деви, разкъсвани с коне, удушавани, натрошавани на колело и печени на тих огън. Те

приемали мъките с възторг, разбирайки, че по този начин си осигуряват място от дясната страна на господата бога наш. След като им разказал много такива, достойни за подражание, житиета, захласнатите в думите на отец Орибази мемнози започнали да се споглеждат, а най-личният от тях плахо промълвил:

— Преподобни, дълбокоуважаеми отче, молим те да ни кажеш, ако само пожелаеш да слезеш толкова ниско до нас, твоите недостойни слуги, дали душата на всеки, който е готов да приеме мъченичеството, отива на небето?

— Несъмнено, сине мой! — отвърнал отец Орибази.

— Че то е много хубаво... — рекъл провлечено мемногът. — Ами ти, отче наш духовни, копнееш ли да отидеш на небето?

— Това е най-заветното ми желание, сине мой.

— А искаш ли да станеш светец? — продължил да пита най-личният мемног.

— Сине мой благороден, кой не би искал да стане светец, ала къде ти аз, грешният, ще бъде удостоен с такава висока чест. Човек трябва да напъга всичките си сили и да се стреми с огромно смирение в сърцето, без отдих, за да пристъпи по блажения път?

— Значи ти искаш да станеш светец? — уверил се още веднъж мемногът, хвърляйки подканващи погледи към своите другари, а те започнали да се понадигат.

— Разбира се, сине мой.

— Е, тогава ние ще ти помогнем!

— По какъв начин, овчици мои? — попитал с усмивка отец Орибази, защото сърцето му се възрадвало от наивния ентузиазъм на ярното му паство.

В отговор мемнозите деликатно, но здраво го хванали под ръка и пояснили:

— По начина, на който ти ни научи, свети отче!

След което най-напред му одрали кожата и намазали раните с катран, също както бил направил палачът на Ирландия със свети Хиацинт; после му отрязали левия крак така, както езичниците постъпили със свети Пафнуци; сетне му разпорили корема и напъхали там стиска слама, както съдбата била отредила на благословената Елисавета нормандска; подир това го набучили на кол, както направили емалките със свети Хуго; натрошили му ребрата, както

жителите на Сиракуза на свети Хенрик от Падуа, и го изгорили бавничко на тих огън, както бургундците — Жана д'Арк. Най-подир си поели дъх, умили се и започнали да ронят сълзи по своя погубен пастир. Така ги заварих аз, когато при обхождането на всички звезди от епархията надникнах и в тяхната енория. Косата ми се изправи, като чух какво са сторили. Закърших ръце и викнах:

— Недостойни злодеи! Адът е тесен за вас! Знаете ли, че сте осъдили душите си на вечни страдания?

— Има си хас — отвърнаха те с ридания, — знаем!

Онзи най-личен мемног стана и тъй ми рече:

— Преподобни отче, знаем добре, че ще бъдем осъдени на вечни страдания и измъчвани до сетното пришествие, и повярвай, преди да вземем това решение, преживяхме страшна вътрешна борба, ала отец Орибази все ни повтаряше, че добрият християнин е длъжен да направи всичко за своя ближен, че трябва да му даде всичко и да бъде готов на всичко заради него; затова с най-дълбока покруса се отказахме от спасението на собствените си души, мислейки само за отец Орибази и за възможността той да получи мъченически венец и да стане светец. Нямам думи да ти разкажа колко скъпо ни струваше това решение, понеже преди идването на отца нито един от нас не беше сторвал зло дори на мравка. Затова неведнъж го умолявахме, на колене го молехме да смекчи суровостта на каноните на вярата, обаче той настояваше категорично, че за възлюбления ближен сме длъжни да правим всичко, без никакво изключение. Затова и ние не можахме да му откажем... В същото време си давахме сметка колко дребни и недостойни същества сме ние в сравнение с този праведен човек, както и че той заслужава най-висша самоотверженост от наша страна. Горещо вярваме, че начинанието ни е успяло и сега отец Орибази блаженствува в царството небесно. Длъжен съм освен това да кажа, че приложихме само най-обичните нему изтезания, тези, за които той ни говореше особено разпалено. Предполагахме, че те ще му доставят удоволствие, въпреки че се противеше, а с особено нежелание прие да гълта разтопено олово. Все пак ние не смеехме да допуснем мисълта, че нашият жрец ни е говорил едно, а е бил убеден в друго. Затуй приехме крясъците, които издаваше, единствено като доказателство за низките, телесни частици от неговото естество, а то биде пренебрегнато от нас в съгласие с поученията на отца: трябва да се

потиска плътта, за да се извиси духът. Желаяйки да го подкрепим, му припомним догмите на вярата, които той ни беше проповядвал, на което отец Орибазис отговаряше само с една дума, съвсем неясна и неразбираема за нас; нейното значение и до днес не ни е известно, защото не я намерихме нито в молитвениците, дето ни ги беше дал, нито в светото писание.

Отец Лацимон завърши разказа си и изтри потта от челото си. Дълго време седяхме мълчаливо. Най-накрая почитеният доминиканец наруши мълчанието с думите:

— Е, кажете сам, господине, как да бъдеш духовен пастир при такива условия! Или, да речем, тази история — отец Лацимон удари с длан по някакво писмо върху масата. — Отец Хиполит ми донася от Арпетуза, онази мъничка планетка от Везни, че жителите ѝ изобщо са престанали да сключват бракове, че не раждат деца и са застрашени от изчезване!

— Защо? — попитах учудено.

— Ами, след като научили, че телесното общуване е грях, така горещо закопнели за вечното спасение, че дали обет за целомъдрие — и го спазват! От две хиляди години църквата провъзгласява висшето предимство на душевното спасение пред мирските радости, но, мили боже, никой никога не е приемал това твърдение буквално! Тези арпетузанци до един се почувствували призвани свише и постъпват масово в манастирите; прилежно съблюдават догмите, молят се, постят и се самобичуват, а в същото време промишлеността и селското стопанство западат, настъпва глад и планетата е застрашена от опустошение. Съобщих за това в Рим, но, както обикновено, отговорът е мълчание?

— Да, делото ви е свързано с рискове — отбелязах, — да носиш вяра на чужди планети?

— А какво можем да направим? Църквата не бърза, *Ecclesia non festinat*, както се знае, тъй като нейното царство не принадлежи на този мир, обаче докато кардиналската комисия се съвещаваше и се колебаеше, на планетите като гъби след дъжд започнаха да никнат мисии на калвинистите, на баптистите, на редомптористите, на мариавитите, на адвентистите и господ знае какво още! Трябваше да спасяваме, каквото можем. Е, драги господине, след като ви казах тези неща... моля, заповядайте, елате с мен.

Отец Лацимон ме заведе в кабинета си. Огромна карта на звездното небе заемаше едната стена; дясната и половина изцяло беше залепена с хартия.

— Ето виждате ли? — той посочи закритата част от картата.

— Какво означава това?

— Гибел, уважаеми господине. Окончателна гибел. Тези територии са населени от хора с нечувано висока интелигентност. Те провъзгласяват материализъм и атеизъм, подканват хората да насочват всичките си усилия за развитието на науката и техниката, за усъвършенствуване на условията на живот на планетите. Ние изпратихме при тях нашите най-мъдри мисионери, отци салезианци, бенедиктинци, доминиканци и дори езуити, вдъхновени проповедници на божие слово, сладкодумни оратори. Всички, всички до един се завърнаха атеисти.

Отец Лацимон се приближи нервно до масата.

— Имахме тук един отец Бонифаци, беше от най-набожните монаси; прекарваше цели дни и ноци в молитви, легнал с разперени накръст ръце, за него не съществуваха никакви мирски дела, единственото му занимание беше да чете молитви и нищо друго освен литургията не му доставяше радост, а след тримесечно пребиваване там — отец Лацимон пак показва залепената част на картата — постъпи във висше техническо училище и написа ето тази книга! — Отец Лацимон взе и тутакси хвърли с погнуса на масата един солиден том. Прочетох заглавието: „Относно начините за повишаване безопасността на ракетните полети“.

— Да поставиш безопасността на тленното тяло над безопасността на душата, нима не е ужасно?! Изпратихме тревожни рапорти и този път апостолската столица не забави отговора си. В сътрудничество със специалисти от американското посолство в Рим Папската академия разработи този труд, вижте.

Отец Лацимон се приближи до голям сандък и го отвори. Беше пълен с дебели тонове in quarto.^[2]

— Тук има около двеста тома, отразяващи най-подробно методите за насилие, терор, внушение, шантаж, принуждение, хипноза, промиване на мозъци, изтезания и условни рефлексии, които те използват за смазване на вярата. Косата ми се изправяше, когато ги прехвърлях. В тях има фотографии, показания, протоколи, веществени

доказателства, разкази на очевидци и какво ли не още. Свят ми се завива, като си помисля колко бързо бяха подготвени материалите и какво значи американска техника, защото, драги ми господине... действителността е къде-къде по-страшна!

Отец Лацимон пристъпи към мен и с парещ дъх ми прошепна на ухото:

— Аз съм тук, на място, та се ориентирам най-добре... господине. Те не измъчват, не принуждават, не изтезават, не чукат сол на главата, а просто учат какво представлява Вселената, как е възникнал животът, как се ражда идеологията и как да се използва науката за благото на обществото. Те имат аргументи, с които могат да докажат, че две и две е четири, че целият свят е предимно материален. От всички мои мисионери само отец Серваци съхрани вярата си — и то само защото е глух като пън и не е чул какво му говорят! Да, тези методи са по-лоши от изтезания, скъпи ми господине! Имах тук една монахиня-кармелитка, одухотворено дете, предана само на царството небесно; все току постеше, току се самобичуваше, получаваше знамения свише, имаше видения, контактуваше със светците, най-много си беше харесала света Мелания и с цялото си сърце и подражаваше; нещо повече... от време на време ѝ се явяваше дори архангел Гавраил... Един ден тя се отправи за там — отец Лацимон посочи дясната страна на картата. — Позволих и без опасение да тръгне, понеже беше низша духом, а тяхно е царството небесно; щом човек започне да мисли: „А КАКВО. А КАК. А ЗАЩО.“ Веднага зейват бездните на ереста. Бях сигурен, че аргументите на тяхната мъдрост няма да ѝ подействуват. И ето, още с пристигането и се явило първото публично видение на светци, придружено от религиозен екстаз; те я сметнали за невротичка, или бог знае как се нарича това, лекували я с бани, с работа в градината, дали и някакви играчки, някакви кукли; след четири месеца се завърна — но в какво състояние!

Отец Лацимон потрепера.

— Какво беше станало с нея? — проявих искрено съчувствие.

— Виденията престанаха, тя постъпи в курсове за ракетни пилоти и полетя с една изследователска експедиция към ядрото на Галактиката, горкото дете! Преди известно време чух, че ѝ се явила света Мелания и сърцето ми потръпна от радостна надежда, но после се оказа, че тя само е сънувала леля си. Казвам ви, господине:

поражение, разорение, упадък. Ама че са наивни тези американски специалисти — авизират ми пет тона книги, описващи жестокостите на враговете на вярата. О, петимен съм те да започнат да преследват религията, да затварят църквите, да разгонват вярващите, но уви, те позволяват всичко: и богослуженията, и обучаването на духовни лица, само че разпространяват своите аргументи и теории. Известно време прилагаме този метод — отец Лацимон посочи картата, — обаче без резултат.

— Извинявам се, какъв метод?

— Ами, залепихме тази част на Вселената с хартия и все едно, че не съществува, ала и това не помогна. Сега в Рим се говори за кръстоносен поход в защита на вярата.

— А вашето мнение по въпроса?

— Разбира се, не би било зле да взривим техните планети, да изравним с лицето на земята градовете, да изгорим книгите им, а тях самите да изтребим до крак, тогава може би ще успеем да съхраним учението за любовта към ближния. Но кой ще започне този кръстоносен поход? Мемнозите ли? А може би арпетузанците? Смешно е, но и страшно!

Настъпи глухо мълчание. Обхванат от дълбоко съчувствие, сложих ръка на рамото на изнурения мисионер, за да му вдъхна сили; в същия миг нещо се изхлузи от ръкава ми, проблесна и чукна по пода. Кой би могъл да опише моята радост и удивление, когато съзрях ножчето си. Оказа се, че през цялото време то си е стояло най-спокойно под хастара на якето, откъдето се промушило през дупката в джоба ми.

[1] В земите на неверниците (лат.). Б.пр. ↑

[2] Формат на книга, в която печатните листа са сгънати на четири и образуват коли от 8 листа. Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.